EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2025 01 16
COM(2025) 14 final

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

kuria patvirtinamas Vengrijos nacionalinis vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

kuria patvirtinamas Vengrijos nacionalinis vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnį,

atsižvelgdama į Reglamentą (ES) 2024/1263, ypač į jo 17 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos rekomendaciją,

kadangi:

BENDROSIOS PASTABOS

(1) 2024 m. balandžio 30 d. įsigaliojo reformuota ES ekonomikos valdymo sistema. Pagrindiniai reformuotos ES ekonomikos valdymo sistemos elementai yra Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros[1] kartu su iš dalies pakeistu Reglamentu (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo[2] ir iš dalies pakeista Tarybos direktyva 2011/85/ES dėl valstybių narių biudžeto sistemų[3]. Šia sistema siekiama skatinti patikimus ir tvarius viešuosius finansus, tvarų ir integracinį augimą ir atsparumą įgyvendinant reformas bei pasitelkiant investicijas ir užkirsti kelią perviršiniam deficitui. Ja valstybės narės taip pat skatinamos prisiimti atsakomybę ir skiriamas didesnis dėmesys vidutinės trukmės laikotarpiui ir veiksmingesniam bei nuoseklesniam taisyklių laikymosi užtikrinimui.

(2) Naujosios ekonomikos valdymo sistemos pagrindas yra nacionaliniai vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniai struktūriniai planai, kuriuos valstybės narės pateikia Tarybai ir Komisijai. Planais siekiama dviejų tikslų: i) užtikrinti, kad, be kita ko, iki koregavimo laikotarpio pabaigos valdžios sektoriaus bendroji skola imtų patikimai mažėti arba liktų apdairaus lygio ir kad valdžios sektoriaus deficitas vidutinės trukmės laikotarpiu būtų sumažintas ir išliktų mažesnis už 3 % BVP pamatinę vertę, ir ii) užtikrinti, kad būtų įgyvendintos reformos ir investicijos, kuriomis reaguojama pagrindinius Europos semestro metu nustatytus iššūkius ir atsižvelgiama į bendrus ES prioritetus. Tuo tikslu kiekviename plane turi būti pateiktas vidutinės trukmės

---

[1] 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97, (OL L, 2024/1263, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

[2] 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamentas (ES) 2024/1264, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo, (OL L, 2024/1264, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

[3] 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyva (ES) 2024/1265, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms, (OL L, 2024/1265, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

įsipareigojimas laikytis grynųjų išlaidų[4] plano, kuriuo veiksmingai nustatomas biudžeto apribojimas plano įgyvendinimo laikotarpiu, apimančiu ketverius ar penkerius metus (priklausomai nuo įprastos valstybės narės teisėkūros ciklo trukmės). Be to, plane turi būti paaiškinta, kaip valstybė narė užtikrins, kad būtų įgyvendintos reformos ir investicijos, kuriomis reaguojama į pagrindinius Europos semestro metu, visų pirma konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose (KŠSR, jei taikytina, įskaitant rekomendacijas, susijusias su makroekonominio disbalanso procedūra (MDP)), nustatytus iššūkius, ir kaip valstybė narė atsižvelgs į bendrus Sąjungos prioritetus. Fiskalinio koregavimo laikotarpis apima ketverių metų laikotarpį ir gali būti pratęstas ne ilgiau kaip trejais metais, jeigu valstybė narė įsipareigoja vykdyti atitinkamas reformas ir investicijas, atitinkančias Reglamente (ES) 2024/1263 nustatytus kriterijus.

(3) Pateikus planą, Komisija turi įvertinti, ar jis atitinka Reglamento (ES) 2024/1263 reikalavimus.

(4) Remdamasi Komisijos rekomendacija, Taryba tuomet turi priimti rekomendaciją, kurioje nustatomas atitinkamos valstybės narės grynųjų išlaidų planas ir, kai taikytina, patvirtinti reformų ir investicijų įsipareigojimus, kuriais grindžiamas fiskalinio koregavimo laikotarpio pratęsimas.

PASTABOS DĖL VENGRIJOS NACIONALINIO VIDUTINĖS TRUKMĖS LAIKOTARPIO FISKALINIO STRUKTŪRINIO PLANO

(5) 2024 m. lapkričio 4 d. Vengrija Tarybai ir Komisijai pateikė savo nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Planas pateiktas pratęsus Reglamento (ES) 2024/1263 36 straipsnyje nustatytą terminą, kaip susitarta su Komisija. Planas pateiktas vėliau, nes buvo siekiama užtikrinti, kad jame būtų pateiktas tikslus Vengrijos biudžeto procesų ir įsipareigojimų vaizdas, laikantis 2025 m. biudžeto planavimo. 2024 m. gruodžio 20 d. Vengrija pateikė plano papildymą, kuriame atspindėti naujesni duomenys, kartu su peržiūrėtu grynųjų išlaidų planu, kuriuo siekiama užtikrinti, kad valdžios sektoriaus deficitas būtų sumažintas iki mažesnės nei 3 % BVP ribos ir kad prognozuojama valdžios sektoriaus bendroji skola iki koregavimo laikotarpio pabaigos būtų pradėta patikimai mažinti ir būtų toliau patikimai mažinama.

Procesas iki plano pateikimo

(6) Siekdama suteikti struktūrą dialogui, po kurio pateikiami nacionaliniai vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniai struktūriniai planai, 2024 m. birželio 21 d. Komisija Vengrijai pagal Reglamento (ES) 2024/1263 9 straipsnį išsiuntė orientacinę trajektoriją[5]. 2024 m. lapkričio 4 d. Komisija orientacinę trajektoriją paskelbė[6].

---

[4] Grynosios išlaidos, apibrėžtos Reglamento (ES) 2024/1263 2 straipsnyje, – valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus i) palūkanų išlaidas, ii) diskrecines pajamų priemones, iii) Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka pajamas iš Sąjungos fondų, iv) nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui, v) bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vi) vienkartines bei kitas laikinąsias priemones.

[5] Valstybėms narėms ir Ekonomikos ir finansų komitetui perduotos išankstinės gairės apima trajektorijas su koregavimo laikotarpio pratęsimu ir be jo (atitinkamai apimančias 4 ir 7 metus). Jos taip pat apima pagrindines pradines sąlygas ir pagrindines prielaidas, naudojamas Komisijos vidutinio laikotarpio valdžios sektoriaus skolos prognozavimo sistemoje. Orientacinė trajektorija apskaičiuota pagal metodiką, aprašytą Komisijos 2023 m. skolos tvarumo stebėsenos dokumente (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Ji grindžiama Europos Komisijos 2024 m. pavasario prognoze ir jos vidutinės trukmės laikotarpio pratęsimu iki 2033 m., o

Orientacinė trajektorija yra grindžiama rizika ir ja užtikrinama, kad iki fiskalinio koregavimo laikotarpio pabaigos ir nesiimant tolesnių biudžeto priemonių po koregavimo laikotarpio, valdžios sektoriaus bendroji skola vidutinės trukmės laikotarpiu patikimai mažėtų arba liktų apdairaus lygio, o valdžios sektoriaus deficitas koregavimo laikotarpiu būtų sumažintas iki mažesnės nei 3 % BVP vertės ir vidutinės trukmės laikotarpiu išliktų mažesnis už tą pamatinę vertę. Vidutinės trukmės laikotarpis apibrėžiamas kaip dešimties metų laikotarpis po koregavimo laikotarpio pabaigos. Pagal Reglamento (ES) 2024/1263 6 straipsnio d punktą, 7 ir 8 straipsnius orientacinė trajektorija taip pat dera su deficito lyginamuoju dydžiu, skolos tvarumo apsaugos priemone ir atsparumo deficitui apsaugos priemone. Vengrijos orientacinėje trajektorijoje nustatyta, kad, remiantis Komisijos prielaidomis, kuriomis grindžiamos 2024 m. birželio mėn. perduotos išankstinės gairės, ir darant prielaidą, kad bus taikomas 4 metų koregavimo laikotarpis, grynosios išlaidos neturėtų didėti daugiau nei 1 lentelėje nurodytos vertės. Tai atitinka 4,4 % vidutinį grynųjų išlaidų augimą per koregavimo laikotarpį (2025–2028 m.).

1 lentelė. 2024 m. birželio 21 d. Komisijos Vengrijai pateikta orientacinė trajektorija

	2025	2026	2027	2028	2025–2028 m. vidurkis
Didžiausias grynųjų išlaidų augimas (metinis, %)	4,4	4,8	4,5	4,3	4,4

Šaltinis: Komisijos skaičiavimai.

(7) Pagal Reglamento (ES) 2024/1263 12 straipsnį 2024 m. liepos ir rugsėjo mėn. vyko Vengrijos ir Komisijos techninis dialogas. Dialoge daugiausia dėmesio skirta Vengrijos numatytam grynųjų išlaidų planui ir jo pagrindinėms prielaidoms, taip pat numatomam reformų ir investicijų, kuriomis reaguojama į pagrindinius Europos semestro metu nustatytus iššūkius ir bendrus Sąjungos prioritetus, kurie apima sąžiningą žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, socialinį ir ekonominį atsparumą, energetinį saugumą ir gynybos pajėgumų stiprinimą, įgyvendinimui.

(8) Apie konsultacijas su vietos atitinkamais nacionaliniais suinteresuotaisiais subjektais (įskaitant socialinius partnerius), vykusias prieš pateikiant planą, Vengrijos pateiktame plane nepranešama. Remiantis plane pateikta informacija, su parlamentu dėl plano galima konsultuotis po to, kai vyriausybė parlamentui pateikia 2025 m. biudžeto projektą.

Kiti susiję procesai

(9) 2024 m. liepos 26 d. Taryba nustatė, kad Vengrijoje dėl deficito kriterijaus nesilaikymo susidarė perviršinis deficitas.

---

ilgalaikis BVP augimas ir su visuomenės senėjimu susijusios išlaidos atitinka bendrą Komisijos ir Tarybos 2024 m. ataskaitą dėl senėjimo (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

6 https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#hungary

(10) 2024 m. lapkričio 26 d. Komisija pateikė rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį ištaisyti perviršinio deficito padėtį Vengrijoje[7]. Kadangi Tarybos patvirtinto nacionalinio vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinio struktūrinio plano nėra, rekomenduojamas taisomasis grynųjų išlaidų planas atspindėjo ketverių metų fiskalinį koregavimą apimančią orientacinę trajektoriją, atnaujintą remiantis naujesniais duomenimis, įskaitant Komisijos 2024 m. rudens prognozę (2 lentelė). 2025 m. sausio 16 d. Komisija, įvertinusi Vengrijos nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą, priėmė iš dalies pakeistą rekomendaciją dėl Vengrijai skirtos Tarybos rekomendacijos pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį. Ši rekomendacija teikiama vienu metu su Tarybos rekomendacija pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį ištaisyti perviršinio valdžios sektoriaus deficito padėtį Vengrijoje. Perėjimui prie naujos ekonomikos valdymo sistemos pritaikytas ir juo grindžiamas vienalaikis šių rekomendacijų priėmimas užtikrina rekomenduojamų koregavimo planų nuoseklumą.

2 lentelė. Orientacinė trajektorija, atnaujinta remiantis naujesniais duomenimis

Metai		2025	2026	2027	2028	2025–2028 m. vidurkis
Augimo tempai (%)	Metinis	3,9	3,3	3,3	3,1	3,4
	Bendras (*)	7,6	11,1	14,7	18,3	nėra duomenų

(*) Bendras augimo tempas apskaičiuojamas atsižvelgiant į 2023 bazinius metus.

(11) 2024 m. birželio 19 d. Komisija padarė išvadą, kad Vengrijoje yra susidaręs makroekonominis disbalansas. Visų pirma Vengrija susiduria su pažeidžiamumu, susijusiu su kainų spaudimu ir išorės bei viešojo finansavimo poreikiais, kurie tebėra aktualūs, nors gerėjanti išorės aplinka ir sumažino tam tikrą trumpalaikę riziką[8].

(12) 2024 m. spalio 21 d. Taryba Vengrijai per Europos semestrą pateikė įvairių konkrečiai jai skirtų rekomendacijų[9].

PLANO SANTRAUKA IR KOMISIJOS ATLIKTAS JO VERTINIMAS

(13) Pagal Reglamento (ES) 2024/1263 16 straipsnį Komisija planą įvertino taip:

Aplinkybės: makroekonominė ir fiskalinė padėtis ir perspektyva

(14) Dėl silpnos vidaus ir išorės paklausos 2023 m. Vengrijos BVP sumažėjo 0,9 %. Komisijos 2024 m. rudens prognozėje numatoma, kad 2024 m. daugiausia dėl privataus vartojimo ir teigiamo grynojo eksporto poveikio BVP augimas atsigaus iki 0,6 %. Numatoma, kad dėl vartojimo poveikio ir nuosaikaus investicijų atsigavimo 2025 m. realusis BVP padidės 1,8 %. Prognozuojama, kad dėl vidaus paklausos

[7] Rekomendacija dėl Tarybos rekomendacijos ištaisyti perviršinio deficito padėtį Vengrijoje, 2024 11 26, COM(2024) 953 *final*.

[8] Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos Centriniam Bankui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui ir Europos investicijų bankui, COM (2024) 600 *final*, 4 priedėlis.

[9] 2024 m. spalio 21 d. Tarybos rekomendacija dėl Vengrijos ekonominės, biudžeto, užimtumo ir struktūrinės politikos.

poveikio ir eksporto atsigavimo 2026 m. realiojo BVP augimas padidės 3,1 %. Numatoma, kad dėl investicijų ir didėjančio našumo potencialus BVP Vengrijoje padidės nuo 1,4 % 2024 m. iki 1,7 % iki 2026 m. 2023 m. nedarbo lygis buvo 4,1 % ir Komisija prognozuoja, kad 2024 m. jis šiek tiek padidės iki 4,5 %, o 2025 ir 2026 m. sumažės iki atitinkamai 4,3 % ir 4,1 %. Prognozuojama, kad infliacija (BVP defliatorius) sumažės nuo 14,6 % 2023 m. iki 7,2 % 2024 m. ir 2025 m. pasieks 4,1 %, o 2026 m. – 3,3 %.

(15) 2023 m. Vengrijos valdžios sektoriaus deficitas buvo 6,7 % BVP. Pagal Komisijos 2024 m. rudens prognozę ir remiantis nesikeičiančios politikos prielaida, 2024 m. jis turėtų pasiekti 5,4 % BVP, o 2025 ir 2026 m. sumažėti iki atitinkamai 4,6 % ir 4,1 % BVP. Į Komisijos prognozę neįtrauktas 2024 m. gruodžio mėn. nacionalinio parlamento priimtas Vengrijos 2025 m. biudžetas. 2023 m. pabaigoje valdžios sektoriaus bendroji skola buvo 73,4 % BVP ir numatoma, kad 2024 m. pabaigoje ji padidės iki 74,5 % BVP. Numatoma, kad ji stabilizuosis pasiekusi 74,5 % BVP 2025 m. pabaigoje ir sumažės iki 73,8 % 2026 m. pabaigoje. Į Komisijos fiskalinę prognozę įtraukti tik patikimai paskelbti ir pakankamai konkretūs politikos įsipareigojimai ir įtrauktos ne visos Vengrijos plane pasiūlytos priemonės.

Plane pateiktas grynųjų išlaidų planas ir pagrindinės makroekonominės prielaidos

(16) Vengrijos nacionalinis vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas apima 2025–2028 m. laikotarpį ir jame pateikiamas ketverių metų fiskalinis koregavimas.

(17) Plane pateikiama visa informacija, kurios reikalaujama pagal Reglamento (ES) 2024/1263 13 straipsnį.

(18) Plano papildyme įsipareigojama laikytis 3 lentelėje nurodyto grynųjų išlaidų plano, atitinkančio 4,0 % vidutinį grynųjų išlaidų augimą per 2025–2028 m. Plane nurodytas vidutinis grynųjų išlaidų augimas koregavimo laikotarpiu (2025–2028 m.) yra mažesnis už 2024 m. birželio 21 d. Komisijos perduotoje orientacinėje trajektorijoje nurodytą grynųjų išlaidų augimą, bet didesnis už grynųjų išlaidų augimą, nurodytą orientacinėje trajektorijoje, atnaujintoje remiantis naujesniais duomenimis. Plane daroma prielaida, kad 2025 m. potencialaus BVP augimas padidės iki 1,5 % (nuo 1,4 % 2024 m.), o 2028 m. – iki 1,7 %. Be to, plane numatoma, kad 2025 m. BVP defliatoriaus augimo tempas sumažės iki 4,1 % (nuo 7,2 % 2024 m.), o 2028 m. – iki 3,4 %.

3 lentelė. Vengrijos plane pateiktas grynųjų išlaidų planas ir pagrindinės prielaidos

	2024	2025	2026	2027	2028	Vidurkis plano galiojimo laikotarpiu 2025–2028 m.
Grynųjų išlaidų augimas (metinis, %)	4,6	4,3	4,0	3,9	3,7	4,0
Grynųjų išlaidų augimas (bendras, nuo 2023 bazinių metų, %)	4,6	9,1	13,5	17,9	22,2	nėra duomenų

Potencialaus BVP augimas (%)	1,4	1,5	1,7	1,7	1,6	1,6
Infliacija (BVP defliatoriaus augimas) (%)	7,2	4,1	3,5	3,4	3,4	3,6

Šaltinis: Vengrijos vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas ir Komisijos skaičiavimai.

Plano grynųjų išlaidų įsipareigojimų poveikis valdžios sektoriaus bendrajai skolai

(19) Jei plane numatytas grynųjų išlaidų planas ir pagrindinės prielaidos pasitvirtintų, valdžios sektoriaus bendroji skola pagal planą laipsniškai sumažėtų nuo 74,0 % 2024 m. iki 68,2 % BVP koregavimo laikotarpio pabaigoje (2028 m.), kaip nurodyta toliau pateiktoje lentelėje. Prognozuojama, kad po koregavimo laikotarpio vidutinės trukmės laikotarpiu (t. y. iki 2038 m.) skolos santykis pagal planą toliau mažės iki 54,5 % BVP 2038 m. Taigi, pagal planą valdžios sektoriaus bendroji skola vidutinės trukmės laikotarpiu taptų mažesnė už Sutartyje nustatytą 60 % BVP pamatinę vertę. Tai yra tikėtina remiantis plano prielaidomis, nes pagal visus Komisijos skolos tvarumo analizės apibrėžiamojo pobūdžio testavimus nepalankiausiomis sąlygomis numatoma, kad skola iki 2038 m. bus mažesnė nei 60 % BVP. Todėl, remiantis plano politikos įsipareigojimais ir makroekonominėmis prielaidomis, plane pateiktas grynųjų išlaidų planas dera su skolos reikalavimu, nustatytu Reglamento (ES) 2024/1263 6 straipsnio a punkte ir 16 straipsnio 2 dalyje.

4 lentelė. Vengrijos plane pateikti valdžios sektoriaus bendrosios skolos ir balanso pokyčiai

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Valdžios sektoriaus skola (% BVP)	73,4	74,0	73,5	71,3	69,9	68,2	54,5
Valdžios sektoriaus balansas (% BVP)	−6,7	−4,9	−3,6	−2,5	−2,0	−1,5	−2,2

Šaltinis: Vengrijos vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas.

Plano grynųjų išlaidų įsipareigojimų poveikis valdžios sektoriaus balansui

(20) Remiantis plane pateiktu grynųjų išlaidų planu ir prielaidomis, valdžios sektoriaus deficitas sumažėtų nuo 4,9 % BVP 2024 m. iki 2,5 % BVP 2026 m. ir iki 1,5 % BVP 2028 m. Taigi, pagal planą valdžios sektoriaus balansas koregavimo laikotarpio pabaigoje (2028 m.) neviršytų 3 % BVP pamatinės vertės. Be to, per dešimt metų po koregavimo laikotarpio (t. y. iki 2038 m.) valdžios sektoriaus deficitas neviršytų 3 % BVP. Todėl, remiantis plano politikos įsipareigojimais ir makroekonominėmis prielaidomis, plane pateiktas grynųjų išlaidų planas dera su deficito reikalavimu, nustatytu Reglamento (ES) 2024/1263 6 straipsnio b punkte ir 16 straipsnio 2 dalyje.

Fiskalinio koregavimo laiko profilis

(21) Fiskalinio koregavimo laiko profilis, matuojamas kaip plane aprašytas struktūrinio pirminio balanso pokytis, yra linijinis, kaip reikalaujama Reglamento (ES) 2024/1263

6 straipsnio c punkte. Todėl, remiantis plano politikos įsipareigojimais ir makroekonominėmis prielaidomis, plane pateiktas grynųjų išlaidų planas dera su apsaugos priemonės, pagal kurią neleidžiama fiskalinio koregavimo pastangų sutelkti laikotarpio pabaigoje, išlyga, nustatyta Reglamento (ES) 2024/1263 6 straipsnio c punkte.

5 lentelė. Vengrijos plane pateikti struktūrinio pirminio balanso pokyčiai

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Struktūrinis pirminis balansas (% BVP)	−1,7	0,6	1,2	1,7	2,3	2,8
Struktūrinio pirminio balanso pokytis (proc. punktais)	nėra duomenų	2,3	0,5	0,5	0,5	0,5

Šaltinis: Vengrijos vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas.

Plano derėjimas su perviršinio deficito procedūra

(22) Plane nustatytas grynųjų išlaidų planas atitinka perviršinio deficito procedūros reikalavimus (visų pirma Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 4 dalies trečioje pastraipoje nustatytą minimalų metinį struktūrinį koregavimą).

Plano derėjimas su atsparumo deficitui apsaugos priemone

(23) Reglamento (ES) 2024/1263 8 straipsnyje nustatytas prevencinės dalies reikalavimas dėl atsparumo deficitui apsaugos priemonės, kuriuo siekiama nustatyti bendrą maržą, palyginti su 3 % BVP deficito pamatine verte, Vengrijai taikomas nuo 2027 m., nes nuo 2026 m. planuojamas mažesnis nei 3 % BVP vertės deficitas. 2027 ir 2028 m., pagal Reglamento (ES) 2024/1263 8 straipsnį, struktūrinio pirminio balanso metinis koregavimas turėtų būti ne mažesnis kaip 0,4 procentinio punkto, jei ankstesniais metais struktūrinis deficitas tebeviršijo 1,5 % BVP, kad struktūriniu požiūriu būtų pasiekta 1,5 % BVP bendra atsparumo marža. Fiskalinis koregavimas pagal plano politikos įsipareigojimus ir makroekonomines prielaidas yra 0,5 % BVP ir 2027, ir 2028 m. Todėl, remiantis plano politikos įsipareigojimais ir makroekonominėmis prielaidomis, plane pateiktas grynųjų išlaidų planas dera su atsparumo deficitui apsaugos priemone.

Plano derėjimas su skolos tvarumo apsaugos priemone

(24) Remiantis Reglamento (ES) 2024/1263 7 straipsniu, kadangi valdžios sektoriaus bendroji skola pagal planą bus 60–90 % BVP per koregavimo laikotarpį, skolos santykis turi vidutiniškai mažėti bent 0,5 procentinio punkto per metus, kol bus mažesnis nei 60 %. Šis sumažėjimas apskaičiuotas 2027–2028 m. laikotarpiu, t. y. pradedant tais metais, kuriais perviršinio deficito procedūra būtų panaikinta pagal planą, ir sudaro 1,7 procentinio punkto. Todėl, remiantis plano politikos įsipareigojimais ir makroekonominėmis prielaidomis, plane pateiktas grynųjų išlaidų planas dera su skolos tvarumo apsaugos priemone.

Makroekonominės plano prielaidos

(25) Planas grindžiamas prielaidomis, derančiomis su prielaidomis, kuriomis grindžiama 2 lentelėje pateikta orientacinė trajektorija, atnaujinta remiantis naujesniais duomenimis

(įskaitant Komisijos 2024 m. rudens prognozę), išskyrus du kintamuosius, t. y. pradinę būklę (2024 m. struktūrinį pirminį balansą) ir 2026 m. BVP defliatoriaus augimą. Būtina atidžiai įvertinti šiuos prielaidų skirtumus, siekiant užtikrinti, kad jos būtų pagrįstos patikimais ir duomenimis pagrįstais ekonominiais argumentais. Toliau pateikiamas šių prielaidų skirtumų vertinimas kartu su kiekvieno atskirai vertinamo skirtumo įvertinimu.

- Plane daroma prielaida, kad pradinė fiskalinė būklė bus palankesnė, darant prielaidą, kad struktūrinis pirminis balansas bus 0,6 % BVP, palyginti su 0,2 % pagal Komisijos 2024 m. rudens prognozę. Didesnis struktūrinis pirminis balansas plane rodo geresnį, nei tikėtasi, 2024 m. sausio–lapkričio mėn. biudžeto rezultatą, visų pirma didesnes, nei tikėtasi, nemokestines pajamas ir šiek tiek mažesnes, nei tikėtasi, išlaidas. Todėl laikoma, kad ši prielaida yra pagrįsta ir prisideda prie didesnio vidutinio grynųjų išlaidų augimo koregavimo laikotarpiu.
- Plane daroma prielaida, kad 2026 m. infliacija (BVP defliatorius) bus 3,5 %, palyginti su 3,3 % pagal Komisijos 2024 m. rudens prognozę. Plane šis skirtumas paaiškinamas didesniu darbo užmokesčio padidinimu 2026 m., atsižvelgiant į 2024 m. lapkričio 25 d. Vengrijos verslo ir darbuotojų asociacijų pasirašytą trejų metų darbo užmokesčio susitarimą. Todėl 2025 m. minimalusis darbo užmokestis padidės 9 %, o tai atitinka Komisijos 2024 m. rudens prognozę. Susitarime 2026 m. nustatytas 13 % minimaliojo darbo užmokesčio augimas, o tai reiškia, kad darbo užmokestis ir infliacija didės daugiau, nei numatyta Komisijos 2024 m. rudens prognozėje. Laikoma, kad ši prielaida yra pagrįsta ir prisideda prie didesnio plane numatyto vidutinio grynųjų išlaidų augimo koregavimo laikotarpiu.

Apskritai skirtumas tarp plane pateikto ir remiantis naujesniais duomenimis atnaujintoje orientacinėje trajektorijoje nurodyto grynųjų išlaidų plano paaiškinamas pagal Reglamento (ES) 2024/1263 13 straipsnio b punktą tinkamai pagrįstais prielaidų skirtumais. Apskritai, atsižvelgus į visus prielaidų skirtumus, vidutinis grynųjų išlaidų augimas plane yra didesnis nei orientacinėje trajektorijoje, atnaujintoje remiantis naujesniais duomenimis. Remiantis šiuo vertinimu, planas atitinka Reglamento (ES) 2024/1263 13 straipsnio b punkte nustatytą reikalavimą.

Komisija į pirmiau pateiktą plano prielaidų vertinimą atsižvelgs ateityje vertindama, ar laikomasi grynųjų išlaidų plano.

Fiskalinė plano strategija

(26) Į planą neįtraukta išsami ir kiekybinė fiskalinė strategija. Metiniuose biudžetuose turi būti patvirtinamas arba koreguojamas tikslus atitinkamų politikos priemonių apibrėžimas ir pateikiama jų kiekybinė išraiška. Priimtame 2025 m. biudžete nurodytos politikos priemonės, kuriomis vyriausybė planuoja įvykdyti 2025 m. grynųjų išlaidų įsipareigojimą. Į planą taip pat įtrauktos kelios kiekybiškai neįvertintos deficitą didinančios įvairių sričių priemonės, kurios gali turėti įtakos fiskaliniams rezultatams vidutinės trukmės laikotarpiu. Todėl plano įsipareigojimams įvykdyti gali prireikti papildomų fiskalinių priemonių.

Plano reformų ir investicijų, kuriomis reaguojama į pagrindinius Europos semestro metu nustatytus iššūkius ir atsižvelgiama į bendrus Sąjungos prioritetus, ketinimai

(27) Plane aprašomi politikos ketinimai, susiję su reformomis ir investicijomis, kuriomis siekiama reaguoti į pagrindinius Europos semestro metu, visų pirma konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose (KŠSR) (įskaitant rekomendacijas, susijusias su makroekonominio disbalanso procedūra), nustatytus iššūkius ir atsižvelgti į bendrus ES prioritetus. Į planą įtraukta maždaug 132 reformos ir investicijos, kuriomis ketinama siekti bendrų ES prioritetų; iš jų 41 yra finansiškai remiama iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės, o 29 – iš sanglaudos politikos fondų.

(28) Kalbant apie bendrą sąžiningos žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos, įskaitant Reglamente (ES) 2021/1119 išdėstytus poveikio klimatui tikslus, prioritetą, į planą įtraukta daugiau kaip 40 reformų ir investicijų. Keletas su žaliąja pertvarka susijusių reformų ir investicijų yra priemonės, įtrauktos į Vengrijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, įskaitant skyrių „REPowerEU“, arba yra remiamos iš sanglaudos politikos fondų. Į planą įtraukta priemonių, kuriomis remiamas perėjimas prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos ir žaliojo transporto, visų pirma didinant elektromobilių diegimą, plėtojant geležinkelius, įkrovimo tinklus ir dviračių takus. Kitomis reformomis ir investicijomis siekiama pagerinti šalies atliekų tvarkymą ir remti žiedinę ekonomiką, visų pirma parengiant atliekų tvarkymo planą ir diegiant išmaniąją atliekų infrastruktūrą. Į planą taip pat įtraukta priemonių, kuriomis siekiama remti aplinką tausojančius gamybos procesus ir stiprinti žaliuosius įgūdžius. Kitomis priemonėmis siekiama gerinti vandens infrastruktūrą, spartinti prisitaikymą prie klimato kaitos vandentvarkos srityje, užtikrinti investicijas į gamtos išsaugojimą ir įvesti CO2 kvotų mokestį. Keliomis reformomis ir investicijomis taip pat siekiama prisidėti prie Vengrijos skaitmeninės pertvarkos, siūlant skaitmeninius sprendimus mokesčių deklaracijų teikimo ir stebėsenos srityse (e. PVM, e. kvitas ir e. kasa), ugdant skaitmeninius įgūdžius, reformuojant bendrą nacionalinę tarifų ir keleivių informacinę sistemą ir gerinant įmonių ir viešųjų paslaugų, energetikos sistemos ir atliekų tvarkymo skaitmeninę parengtį. Priemonėmis, susijusiomis su bendru sąžiningos žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos prioritetu, siekiama atsižvelgti į (2019, 2020, 2022 ir 2023 m.) KŠSR dėl tvaraus transporto, atliekų tvarkymo ir vandentvarkos, energetikos pertvarkos, mokesčių supaprastinimo, sprendimų priėmimo kokybės, įmonių ir darbo rinkos skaitmenizacijos. Į planą neįtraukta priemonių, susijusių su 2023 ir 2024 m. KŠSR dėl laipsniško subsidijų iškastiniam kurui panaikinimo.

(29) Kalbant apie bendrą socialinio ir ekonominio atsparumo, įskaitant Europos socialinių teisių ramstį, prioritetą, į planą įtraukta apie 80 reformų ir investicijų, kurios, Vengrijos manymu, padės padidinti šalies socialinį ir ekonominį atsparumą. Keletas reformų ir investicijų, skirtų socialiniam ir ekonominiam atsparumui, yra priemonės, įtrauktos į Vengrijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, įskaitant skyrių „REPowerEU“, arba yra remiamos iš sanglaudos politikos fondų. Į planą įtraukta priemonių, kuriomis siekiama pagerinti kai kurių pažeidžiamų asmenų grupių, įskaitant jaunimą ir pagyvenusius žmones, galimybes patekti į darbo rinką (pavyzdžiui, kuriant naujas lopšelių vietas), būstą (įskaitant naujų socialinių būstų statybą pagal Gyvenviečių gerinimo programą ir įvairias būsto kūrimo programas), švietimą (be kita ko, didinant mokytojų darbo užmokestį) ir sveikatos priežiūrą (pavyzdžiui, pirminės sveikatos priežiūros ir ligoninių plėtrą). Į planą taip pat įtraukta priemonių, kuriomis skatinama socialinė sanglauda, skaitmeninė ir infrastruktūros plėtra viešojo ir aukštojo mokslo, taip pat profesinio mokymo ir švietimo srityse. Yra keletas priemonių, kuriomis siekiama didinti įsidarbinimo galimybes persikvalifikuojant ir remti įmonių plėtrą. Tokiomis priemonėmis, kaip lengvatinės paskolos mažosioms ir vidutinėms įmonėms, siekiama gerinti įmonių eksporto

pajėgumus. Kalbant apie mokslinius tyrimus ir inovacijas, plane išvardijamos tokios priemonės, kaip nacionalinių laboratorijų steigimas siekiant skatinti inovacijas. Be to, į planą įtraukta reformų ir investicijų, kuriomis siekiama modernizuoti viešąjį administravimą ir mokesčius. Į planą įtraukta priemonių, kuriomis siekiama įgyvendinti priimtą nacionalinę kovos su korupcija strategiją ir veiksmų planą ir reguliariai atlikti išlaidų peržiūras. Plane numatytomis reformomis ir investicijomis ketinama įgyvendinti 2019, 2020, 2022, 2023 ir 2024 m. KŠSR dėl švietimo, mokslinių tyrimų ir plėtros, socialinės politikos, verslo aplinkos, biudžeto sistemos, mokesčių, kovos su korupcija, teismų nepriklausomumo, darbo rinkos ir sveikatos priežiūros. Į planą neįtraukta priemonių, kuriomis būtų siekiama įgyvendinti 2022 m. KŠSR dėl ilgalaikio pensijų sistemos tvarumo, nes pagal planą vyriausybė artimiausiu metu neplanuoja jokių pensijų sistemos pakeitimų. Į jį taip pat neįtraukta priemonių, skirtų su 2023 ir 2024 m. MDP susijusioms KŠSR dėl veiksmingo makroekonominės politikos koordinavimo ir laipsniško palūkanų ir kainų viršutinių ribų panaikinimo, kad būtų sumažintas jų iškreipiamasis poveikis. Į planą neįtraukta priemonių, skirtų 2019, 2020, 2022, 2023 ir 2024 m. KŠSR dėl bedarbio pašalpos adekvatumo, nes plane informuojama, kad vyriausybė neketina keisti bedarbio pašalpos mokėjimo trukmės. Į planą neįtraukta priemonių, kuriomis būtų siekiama įgyvendinti 2023 ir 2024 m. KŠSR dėl socialinio dialogo. Galiausiai į planą neįtraukta priemonių, kuriomis būtų siekiama įgyvendinti 2020, 2023 ir 2024 m. KŠSR dėl riboto neatidėliotinų priemonių naudojimo laikantis bendrosios rinkos ir teisinės valstybės principų.

(30) Kalbant apie bendrą energetinio saugumo prioritetą, į planą įtraukta reformų ir investicijų, kurios, Vengrijos manymu, padės stiprinti šalies energetinį saugumą. Keletas šių reformų ir investicijų yra įtrauktos į Vengrijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, įskaitant skyrių „REPowerEU“, arba yra remiamos iš sanglaudos politikos fondų. Į planą įtraukta priemonių, kuriomis siekiama remti vėjo elektrinių diegimą, didinti būstų energijos vartojimo efektyvumą, remti gyvenamųjų namų saulės baterijų plokščių įrengimą ir elektrifikuoti šildymo sistemas. Kitomis plano reformomis siekiama diegti alternatyvią atsinaujinančiųjų išteklių energiją, modernizuoti viešuosius pastatus (pvz., ligonines, švietimo įstaigas) ir didinti pramonės ir įmonių energijos vartojimo efektyvumą. Į planą taip pat įtraukta priemonių, kuriomis siekiama plėtoti energetikos tinklus ir didinti energijos kaupimo pajėgumus. Plane numatytomis priemonėmis, susijusiomis su bendru energetinio saugumo prioritetu, siekiama atsižvelgti į (2022, 2023 ir 2024 m.) KŠSR dėl energetikos.

(31) Kalbant apie bendrą gynybos pajėgumų prioritetą, į planą neįtraukta jokių priemonių. Plane daroma prielaida, kad per plano laikotarpį gynybos išlaidų lygis išliks 2 % BVP.

(32) Plane pateikiama informacija apie suderinamumą ir, jei reikia, papildomumą su sanglaudos politikos fondais ir Vengrijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu. Plano reformų ir investicijų skyriuje aiškiai nurodyta, ar priemonė įtraukta į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, ar į sanglaudos politikos programas. Be to, plano 9 lentelėje išsamiai apžvelgiamos priemonės ir jų sąsajos su ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu, sanglaudos politikos programomis ir bendrais prioritetais. Plane paaiškinama, kad vyriausybė nesutinka su nepriklausomo eksperto pasiūlytomis pensijų sistemos reformos politikos priemonėmis, susijusiomis su ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatyta reforma. Plane taip pat nurodyta, kad vyriausybė palaipsniui panaikins kai kuriuos nenumatyto pelno ir sektorių mokesčius vėliau, nei įsipareigota pagal

atitinkamą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano priemonę, o kitų neplanuojama laipsniškai panaikinti.

(33) Plane apžvelgiami Vengrijos viešųjų investicijų poreikiai, susiję su bendrais ES prioritetais, išskyrus 4-ąjį prioritetą, susijusį su gynybos pajėgumų stiprinimu. Kalbant apie bendrą sąžiningos žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos, įskaitant klimato tikslus, prioritetą, plane numatyti investicijų poreikiai apima daugiau investicijų į įmonių žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir viešojo administravimo skaitmenizaciją. Naujomis investicijomis siekiama švietimo sistemai suteikti skaitmeninių priemonių ir susijusią infrastruktūrą. Kalbant apie bendrą socialinio ir ekonominio atsparumo prioritetą, į planą įtraukti įmonių investicijų poreikiai, kad būtų padidinti jų eksporto ir inovacijų pajėgumai. Pagal planą investicijų poreikiai susiję su aktyvios darbo rinkos politikos plėtojimu, visų pirma įgyvendinant perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo programas, ir skurdžiausių namų ūkių rėmimu. Sveikatos priežiūros srityje investicijomis į sveikatos priežiūros procesų skaitmenizaciją siekiama sudaryti palankesnes sąlygas naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis ir gerinti priežiūros kokybę. Viešosios investicijos į geležinkelių linijų renovaciją ir skaitmenizaciją padeda didinti transporto sektoriaus tvarumą. Kalbant apie bendrą energetinio saugumo prioritetą, į planą įtraukti investicijų poreikiai, susiję su atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamyba, energijos vartojimo efektyvumo didinimu gyvenamuosiuose namuose ir viešuosiuose pastatuose, taip pat su elektros tinklų plėtra ir elektromobilumu, įskaitant susijusią infrastruktūrą.

Komisijos vertinimo išvada

(34) Apskritai Komisija laikosi nuomonės, kad Vengrijos planas atitinka Reglamento (ES) 2024/1263 reikalavimus.

BENDRA IŠVADA

(35) Pagal Reglamento (ES) 2024/1263 17 straipsnį Taryba Vengrijai turėtų rekomenduoti plane nustatytą grynųjų išlaidų planą,

REKOMENDUOJA Vengrijai:

(1) Užtikrinti, kad grynųjų išlaidų augimas neviršytų šios rekomendacijos I priede nustatytų didžiausių rodiklių.

Be to, Taryba ragina Vengriją užtikrinti, kad būtų įgyvendintos reformos ir investicijos, kuriomis reaguojama į pagrindinius per Europos semestrą, visų pirma šaliai skirtose rekomendacijose, nustatytus iššūkius ir atsižvelgiama į bendrus Sąjungos prioritetus.

I PRIEDAS

Didžiausias grynųjų išlaidų augimo tempas
(metinis ir bendras augimo tempai nominaliąja verte)

Vengrija

Metai		2025	2026	2027	2028
Augimo tempas (%)	Metinis	4,3	4,0	3,9	3,7
	Bendras (*)	9,1	13,5	17,9	22,2

(*) Bendras augimo tempas apskaičiuojamas atsižvelgiant į 2023 bazinius metus. Bendras augimo tempas naudojamas atliekant metinę *ex post* atitikties stebėseną kontrolės sąskaitoje.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė